

Murska Straža

Glasilo obmejnih Slovencev.

Redništvo in upravnništvo v Radgoni, Murska ulica št. 184. — Telefonska št. 31.
Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsako soboto zjutraj in stane s poštnino vred za vse leto 30 K, za pol leta 15 K, za četrt leta 8 K.

Inserati: Ena petstolpna petstvrsta (prostor 3 mm visok in 54 mm širok) 1 krono.
Pri večkratni objavi primeren popust.

Koroško vprašanje.

I.

Okrog l. 1840 je župnikoval v Blatogradu nad Vrbskim jezerom vrli rodoljub Urban Jarnik. Bil je navdušen Jugoslovan (Ilirec) in vnet buditelj koroških Slovencev. Razmišljal je pogosto o zgodovini svoje ožje domovine, sledil je slovenska krajevna imena daleč noter v nemško ozemlje, tja proti Tirolu. Ta imena so pač edini spomeniki naroda, ki je živel nekoč po celi Koroški in še preko njenih meja. Predstavljaj si je v duhu, kako je narod njegovih prednikov podlegel ogromni moči nemškega naroda, ki se je bila razlila čez Alpe in kakor lava bruhajočega vulkana pokopala vse, kar ji je ležalo na potu. Nekoč so koroški vladarji prisegali v slovenskem jeziku; v Jarnikovem času je bila slovenščina le še drugi deželni jezik, Slovenci pa narod druge vrste, od nikogar priznan in spoštovan. Napisal je svoje misli in iz vseh njegovih besed o koroških Slovencih, o njihovem narečju in ponemčevanju diha bolesta skrb: kaj bo s teboj, moj mali slovenski narod? Potisnili so te v alpske kotline in še tukaj te ogroža nenasitno tujstvo. Ali boš vztrajal? Ali pa bodo našla bodoča stoletja tam, kjer sedaj braniš svojo pravdo, samo še tvoja imena gorovij, voda in vasi? Vrli Urban Jarnik pa je bil opazil rešilni jez, ki bi mogel ustaviti prodirajočo nemštvo. Slovenski narod ima mogočno zaledje: Balkan. Treba ga je samo dvigniti, združiti in okrepiti, pa nismo izgubljeni. Zato je postal Jugoslovan, Ilirec; veroval je v ujedinjenje in slavno bodočnost vseh slovanskih plemen na Balkanu.

Ko je Urban Jarnik v Blatogradu nad Vrbskim jezerom proučeval narečje svojih župljanov in slušal iz njega govorico starih Slovenov, občudoval njeno blagoglasnost in milobo, je bil slovenski Blatograd in njegova daljna okolica, slovensko je bilo Gosposvetsko polje, slovenščina se je prosto glasila po celovških ulicah. Še mnogo pozneje, l. 1861 je bilo na Koroškem 24 čisto slovenskih in 56 slovensko-nemških šol. Pred koncem svetovne vojne pa ni bilo na celem Koroškem razen zasebnih šol nobene slovenske ljudske šole. V Jarnikovem Blatogradu so že »trdi« Nemci, na Gosposvetskem polju razume slovensko le še kak starejši človek in v Celovcu se je slovenska govorica kaznovala z zaporom kakor tatvina. Že pristranska, v škodo slovenskega življa potvorbena statistika ima vse polno kričečih dokazov, kaj se je godilo na Koroškem, da bi se slabši narod popolnoma vklonil močnejšemu. Ne samo, da se je narodnostna meja pomaknila v celoti na strnjeno slovensko ozemlje, temveč tudi v popolnoma slovenskih krajih so naenkrat našli tisoče Nemcev, o katerih ni vedel nihče na svetu, da bi se doselili v te kraje in se pomešali med slovensko ljudstvo. To so bili močni polki nemškutarjev, ljudi slovenske krvi, ki so se iz teh ali onih vzrokov vdinjali nemški ideji: potisniti Slovence preko koroških mej, zatreti slovenski živel na levem bregu Drave. Ob ljudskem štetju l. 1880 so našli na Koroškem 102.252 prebivalcev s slovenskim občevelnim jezikom, deset let pozneje

že 101.030; l. 1900 že 90.495; l. 1910 pa samo 82.212. Odkod to nazadovanje? Po naravnem razvoju bi se morali Slovenci pomnožiti za 18-8%, a statistika je kazala, da so od l. 1880 izgubili ves naraven prirastek in še 34.906. Zasebno štetje l. 1910 pa je dognalo, da so avstrijski števni komisariji namenoma pačili številke in jih zavijali v prid Nemcev. To štetje je pokazalo, da živi na slov. Koroškem še 135.315 Slovencev, da ima velik del Korotana še slovenski značaj.

Kakšnih sredstev so se posluževali Nemci, da so dosegli tiste uspehe, ki jih mora z žalostjo zabeležiti naša narodna bilanca, o tem spregovorimo ob drugi priliki. Da dobimo jasen vpogled v koroško vprašanje, zberimo misli, ki se nam porajajo ob teh vrsticah:

Nemcem, v katerih službi je stala kot najzvestejša dekla avstrijska vlada, je šlo za uničenjem slovenskega naroda, ki je kot avtohtoni živelj naseljeval med Alpami in Jadranskim morjem ležeče pokrajine. Ta smoter so zasledovali na več načinov, preizkusili mnogo sredstev in pripomočkov; zemljepisna lega Koroške je povzročila, da so bili Slovenci v veliki celovski kotlini najslabši in najmanj odporni del naroda. Na to fronto so vrgli vse svoje preskušane moči.

Med svetovno vojno pa se je reklo, da obstoja tudi v političnem in socialnem svetu neka pravica in pravičnost; da je nemška politika, ki je šla za osvajanjem tujih dežel in uničenjem manjših narodov v kričečem nasprotju z načelom politične pravice in da bomoralo orožje odločiti, ali naj se pripusti razvoj sveta v nemškem pravcu, ali pa naj zavlada načelo samoodločbe narodnih enot, ki je v velikem to, kar v malem osebna svoboda posameznika, katero je priporočila že francoska revolucija. Antantne sile, ki so zastopale načelo mednarodne pravičnosti in narodne samoodločbe, združujoč v sebi tudi mnoge manjših narodov, so izvojevale zmago nad nemškim mečem in s tem tudi zmago onih načel, ki so stala v nasprotju z nemškim političnim naziranjem.

V aktu mirovnega posveta, ki je bil priložen mirovni pogodbi z avstrijsko republiko, se je stališče dveh nasprotujočih si naziranj označilo sledeče: »Zavezniške in pridružene sile se čutijo dolžne ugotoviti, da je bila politika bivših Habsburžanov v bivstvu ona politika, ki je hotela uveljaviti nadvlado nemškega madžarskega naroda nad večino prebivalstva avstro-ogrske monarhije. Nekdanja, sedaj izčrpana samovlada z njenimi vojaškimi tradicijami se je ohranila vsled krepke podpore Avstrijcev in Madžarov in si zagurala politično in gospodarsko gospodstvo nad svojimi deželami. Ta zistem gospodstva in zatiranja ki je izigral en narod proti drugemu in kateremu je dajalo avstrijsko (nemško) ljudstvo stalno podporo, je bil eden največjih vzrokov vojne. On je pospešil na avstro-ogrskih mejah tisto iredentistično gibanje, ki je dalo Evropi snov za vrenje in vznemirjenje.«

Kakor nasproti neštetim drugim vprašanjem, je zavzela antanta s to izjavo tudi nasproti koroškemu vprašanju jasno določeno stališče, ki pobija nemški načrt o ponemčenju Koroške oz. Slovenije in mu daje vrednost navadnega

roparskega poskusa. Žal da je načelo politične pravice obveljalo le v teoriji, dočim je v praksi zavlada popolna nedoslednost; dokaz, kako počasi in z težavo se uveljavljajo nove velike ideje v svetu zastarelih političnih navad in zmot.

Antanta je sklenila, da se v celovski kotlini izpelje ljudsko glasovanje, ki naj odloči o njeni pripadnosti. Spoznanje, da bo plebiscit rešil to vprašanje, ni premišljen sklep izza temeljitega proučevanja stvari, marveč nosi ne sebi vsa znamenja površnosti in zmede v načelih, ki v ostalem dičijo skoraj vsak dosednji sklep mirovnega posveta v Parizu. Da je prišlo do koroškega glasovanja, je krivo dvoje: na eni strani breznačelnost mirovne konference, ki v težavnejših vprašanjih ne najde ne zmožnosti in ne temeljitega presojanja, da se odloči za čim bolj nepristransko (objektivno) rešitev; na drugi strani pa zopet posledica naše lastne zmede v politiki, saj je — bodi Bogu potoženo — današnja država SHS podobna otroku, ki lovi metulje, kateri žive od danes do jutri.

Koroško glasovanje je nepravilno zato, ker se načelo glasovanja ni uveljavilo v onih pokrajinah, katere so bile manje izložene politiki od antante obsojene avstro-ogrske avtokracije. Zavezniškim silam je bilo dobro znano, s kakimi sredstvi se je skušalo uničiti slovenski narod in kaj se je godilo na odločilni fronti za svoj obstoj borečega se naroda: na Koroškem. Mirovni posvet ni omaloževal nemških sredstev in njihovih učinkov, ker enostavno ni razmišljal o njih. Za nas je vrlo bolešno, da je vtisnil ravno koroškemu vprašanju pečat svoje nedoslednosti in površnosti ter storil uslugo tisti ideologiji, katero je hotel ubiti kakor stoglavega zmaja.

Kakor znano, glasuje Koroška v dveh conah: A, ki se nahaja jugoslov. upravo in B, katero upravlja Avstrija. In ako že mora koroška glasovati, bi najenostavnejša pravičnost zahtevala še cono C. To bi bila Kanalska dolina, kjer se slovenski živelj stika z italijanskimi mejami in kateri predel je iz čisto gospodarsko-prometnih razlogov ugrabila Italija. S privolitvijo mirovne konference, da se tam ne bo glasovalo, je po-teptan zadnji ostanek načela in tako je plebiscit na Koroškem ravno tista komedija izigravanja med narodi, katero je stoletja vprizarjala dunajska politika.

Politični pregled.

Od 12. do 18. maja.

Dne 10. maja je prispela v mesteca Pallanzo ob slikovitem jezeru Lago Maggiore jugoslovanska delegacija z zunanjim ministrom dr. Trumbičem in delegatom Nikolo Pašičem na čelu. Dan pozneje je prispel iz Rima v Pallanzo leški zunanji minister Scialoja s spremstvom in dne 12. maja so se pričela pogajanja med obema delegacijama, ki bi naj ustvarila pogoje za sporazum v jadranskem vprašanju. Položaj obeh delegacij je bil dovolj težaven. Jugoslovanski odposlanci so se sicer mudili v Beogradu in dobili od vlade natančne smernice, kako daleč naj popuste in kaj naj zahtevajo, da pride do sporazuma, ki bo omogočil naši državi vsaj dihanje, če ne že prost in svoboden razmah vseh njenih sil. Delegacija je zapustila domovino v boleznih krčih; domači prevratni življi so vedoma ali nevedoma stopali z roko v roki z zunanjimi sovražniki ne jugoslov. kapitala, marveč jugoslov. ljudstva, naroda, in le krepkemu

nastopu vlade se je zahvaliti, da je mlada država brez trajne škode prebolela prvi sunek svetovnega boljševizma. Za našo delegacijo, ki se proti imperijalističnemu zmaju bori zgolj z načeli pravičnosti in narodne samoodločbe — kopje, ki ga je Pariz izpodbil celo Wilsonu iz rok — je bil položaj tem težavnejši, ker je za njo stalo neustavno Narodno predstavništvo, ki slovi po svetu kot ena najžalostnejših prikazni parlamentarnega življenja. Dočim je italijansko delegacijo podpiral krepk nov izvoljen parlament in pa bratstvo z velikimi narodi Evrope. S strahom smo zrlji tja v Pallanzo, dasiravno je vsevedno časopis je zatrjevalo, da se Italijani postali prav popustljivi — no, dobro zaumenje je že, da se hočejo ti ošabneži sploh z nami pogajati. Načeloma so baje sprejeli načrt, da se ustanevi vmesna država z Reko; obe delegaciji bi imele nalogo določiti samo njene meje.

Naenkrat — v italijanskem parlamentu razpravljajo o navidez malenkostni zadevi, tičoč se poštnega uradništva. Večina parlamenta zavzame stališče, ki je v nasprotju z vladnim stališčem. Vsled te nezaupnice je vlada podala ostavko. Zunanjemu ministru Scialoj v Pallanži so zmanjkala pooblastila in je odpotoval v Rim. Tudi naša delegacija se je razgubila. Trumbič je šel v Pariz, Pašič na Riviero. In jadransko vprašanje?

Se v veliki meri rešuje s sestavo novih kabinetov v Italiji in Jugoslaviji. V Italiji je poverjena sestava nove vlade reformnemu socializmu, krog katerega se bodo zbrali vsi zmernejši življi, ki bodo skušali reševati zapletene vozle gospodarskih in socialnih razmer v Italiji. Katere stranke bodo stopile v novo italijansko vlado in ali bo ta koncentracijska ali pa koalicijska, še ni znano. Z gotovostjo se zatrjuje, da bo sedelovala ena najmočnejših strankarskih skupin v Italiji: kat. ljudska stranka. Brez dvoma bo to vplivalo tudi na potek zunanje-političnih dogodkov, dasi večina italij. časopisja zatrjuje, da je bila dozdevna Scialojina popustljivost v jadransko vprašanju pravi vzrok nezaupnice v parlamentu. Ljudje, ki vidijo na svetu tudi bele in rdeče barve, optimisti, trde, da bo Italija kot dežela perečih socialnih težav prišla novo, na temelju pravičnosti in mednarodnega sporazuma temelječo zunanjo politiko. Črnogledci spet pravijo, da je to le manover, s sporazumom ne bo nič, uveljavljen bo londonski pakt in Reka bo Italijanska. Realni politiki pa resno računajo z izboljšanjem položaja za Jugoslovane, ker je Italija vroč kotel, katerega lahko drži samo obroč dobrega razmerja z Jugoslovani, ki bo omogočil temeljite socialne in gospodarske preosnove v notranjosti države.

Istočasno je že končala naša ministrska kriza. Dobili smo koncentracijsko vlado, prelom med strankami je premosten, našel se je pot, ki vodi k skupnemu delu za državo in ves trojedini narod. Že zadnjič smo poročali o pogajanjih dr. Vesniča. Zadnje dni je bilo videti, da ne bo dosegel sporazum in bo ostala na krmilu sedanja vlada. Končno pa so se vendar le sporazumeli demokrati in radikali — šlo je, seve, za število portfeljev, torej za razdelitev strankarske moči — dne 15. t. m. pa je bil dosežen sporazum v vseh vprašanjih, sestavila se je lista in predložila regentu v podpis in odobrenje. Ministrski predsednik je dr. Milenko Vesnič (radikalec) zunanji minister ostane dr. Trumbič, notranje ministristvo prevzame demokrat dr. Davidovič, konstituanto Stoj. Protič, prosveto Svetozar Pribičević, promet dr. Korošec, socij. politiko dr. Vekoslav Kukovec, agrarno reformo dr. Krizman. Ostali resorji so razdeljeni med demokrate, radikale in člane Hrvatske zajednice. Socialistov ni na vladi.

Nova vlada ima nešteto perečih, velenjnih nalog. Upajmo, da bo jih reševala z potrebno resnostjo v korist ljudstva in države. Upajmo, da smo sedaj bližje v o litvam, kot samo bili v času koalicijskih vlad. Volitve in pa uredba meja — to sta dva prehoda na pot proti mirovnim razmeram.

Tedenske novice.

Izpraznitev Radgone? Nemški listi vedo poročati, da bo vrhovni svet s posebno noto pozval našo vlado, naj takoj izprazni Radgono. Listi omenjajo z zadoščenjem, da je to uspeh Rennerjevega potovanja v Rim. Znano je, da je Renner pri Nittiju milo zajavkal, ker preklicani Jugoslovani ne marajo zapustiti Radgone (te bolečine je sodrugu Rennerju napravil hud buržuja dr. Kamnikar!). No, in Nitti je napel vse sile, da pomore italijanski rejenki Avstriji ter napravi konec mučenstvu po celem svetu proslulih Radgončanov. Menimo pa, da naša vlada ne bo takoj zapustila mesta, ker ni nikjer zapisano, da bi morali Jugoslovani pred vsako »noto«, ki pride iz Pariza, vpogniti svoj hrbet, na katerem so ležala najtežja bremena zavezništva z antantnimi silami. Madžari tudi še niso zapustili Zapadne Ogrske, ki je bila priznana Avstrijcem istočasno kot Radguna. Ogrski Nemci so bili stoletja pod madžarsko nadvlado, radgonski nemčurji pa šele drugo leto jedo jugoslovanski kruh. Antanta nam je priznala Radgono v zvezi z Prekmurjem; sedaj nam je Prekmurje priznано definitivno in bo tudi antantnim krogom jasno, da ne moremo iz Radgone izginiti kar čez noč, preden se ne uredi vsaj za prvo silo prometne zveze s Prekmurjem. Sicer

smo pa uverjeni, da dunajska vlada ni preveč nervozna radi Radgone, nervozen je Kamnikar s svojim štabom. No, pa znamenja kažejo, da se mu kmalu izpolni goreča želja — postal bo Cezar, radgonski Cezar. Kadarkoli se bomo že ločili, bomo povedali Radgončanom na uho: Srečno, in pomnite, da leži večina vašega premoženja onstran Mure. Tam pa stojimo égal à l'égal — in vedeli bomo vrtni zob za zob. Bomo videli, kakšen bo сосед. Sicer pa še se pomenimo kaj!

Velika narodna manifestacija v Ljutomeru. Ljutomer je prijazen trg, v njem se stika lepota Slov. goric z rodovitno raynino ob Muri. Prijaznejša kot kedaj poprej pa je bila ta »prleška metropola« na Križeyo, dne 13. majnika. Lep dan je bil, kakor da bi bil naročen naravnost z neba; hiše v zastavah, v zelenju, okna polna cvetlic; na cestah pa so stali slavaloki in pisana nmožica ljudstva. Od vseh strani so prihajali: z Murskega polja, z Ljutomerskih goric, iz Prekmurja in iz Medžimurja. Ob 9 uri so se zbrali na kolodvoru in odtod se je po prihodu vlaka razvil obhod po trgu, najlepša točka te slavnosti. Jezdec v starinskih muropoljskih nošah (široke breguše in črn telovnik) so brzdali svoje čile konje na čelu obhoda, za njimi pa so korakali Sokoli in Orli z orlovsko godbo, požarne brambe ljutomerskega okraja, potem pa je sledil četverovprežni voz brbkih Muropoljank v narodnih nošah. Najživahnejša in najlepša je bila četa mladine: preko 100 šolskih otrok, vsak s slovensko zastavico v roki. Z oken so sipali cvetlice, godba je svirala narodne koračnice, stotera otroška grla so vpila nežni, pristrčni »živijo«. Potem je bila maša na Glavnem trgu, spremljana z dovršenim petjem domačega pevskega društva (g. Zacherl), po maši pa se je na balkonu okr. glavarstva vrstil govornik za govornikom. Zborovanje je otvoril g. dekan Ozmec in pozdravil številno množico na trgu (preko 4000 ljudi). Za njim je nastopila mala, srčkana deklica in nežnim a dovolj krepkim glasom prednašala Gregorčičevo pesem o Soči, slovenski reki, ki zdaj vsa razpenjena in jezna šumi po neodrešeni domovini ter čaka, kedaj bo lahko vzkipela, se razlila in pokopala »sosedo z juga«. Prvi govornik je bil g. Novak, odposlanec mariborske »Jugoslov. Matice«. Govoril je lepo in vznešeno o naši neodrešeni zemlji, o zaslužjenih bratih tam daleč pri morju, za katerega se bori ves trojedini narod. Naslednji govornik g. dr. Lenard je zborovalcem z živimi barvami naslikal boj našega naroda za svobodo in pravičnost, boj v sedanjosti in daleč v zgodovini. Govor je bil globok in resen. Največje navdušenje je vzbudil nastop gospoda generala Maistra, ki je prihitel iz Maribora na našo pomursko olimpijado. Njegove krepke, odločne besede so se zasekale ljudem globoko v srce. Nadalje so še govoriligg. prof. in posl. Voglar, notar Koder (imenu Prekmurcev), urednik Borko (v imenu obmejnih Slovencev) ter komisar Zavaddal, ki je prebral rezolucije in pozdrav regentu Glasen »živijo«-klic je dal izraz splošnemu pritrdjevanju. Med sviranjem godbe so se množice razhajale; jezdec, telovadna društva in požarniki pa so še defilirali pred priljubljenim generalom — osvoboditeljem. S tem je bil položen temelj ljutomerski podružnici »Jugoslov. Matice« in upamo vsi, da bo delovanje podružnice tako plodonosno, kakor je bil poln navdušenja njen ustanovni dan. Vsa čast prrediteljem, ki so se trudili s vso vnemo in pridnostjo, da manifestacija kar najlepše izpade. Tri tako krasne dneve je doživel naš Ljutomer: pred triinpetdesetimi leti ljudski tabor, ob razpadu cesarstva praznik narodne svobode ter zdaj ob sklepu miru manifestacijo za tisti del domovine, ki še ni osvobojen.

Predsednik jugoslovanske komisije za ljudsko glasovanje na Koroškem bo znani srbski učenjak profesor Jovan Cvijić.

Cene padajo. Od vseh strani se poroča, da cene žitu in moki padajo. Letošnja letina bo v splošnem prav dobra, ker so setve dobro prezimile, ni bilo ne mraza in ne prevelikih nalivov. V Banatu bodo čez en mesec želi. Žetev bo precej bogata. Razni žitni verižniki, ki so poskrili velike zaloge moke in žita, da bi jih pozneje po visokih cenah prodajali, so že v zadregi; banatski židi ponujajo najfinejšo belo moko po 7 K. na drobno. Naenkrat je povsod

dovolj moke. Še nedavno so ravno iz najrodo vitnejših pokrajin prihajale vesti, da so vse zaloge izčrpane. Ljudje so morali plačevati moko po 20 K. ali pa stradati. Sedaj vidimo vzrok: židje so poskrili zaloge in pričeli vpiti, da je vse prazno. Cene so takoj poskočile, seve v njihovo korist. Ta špekulacija z žitom je v vsaki poljedelski državi ena največjih napak in se da odpraviti samo na ta način, da postane promet z žitom državni monopol, dokler se kmetijsko združništvo ne razvije tako daleč, da bodo postali taki izrodki nemogoči.

Cene rastejo v deželah, ki so poljedelsko pasivne. V Nemški Avstriji so uradno določili prevzemno ceno za žito na 1000 K. za meterski stot. Znano je, da so uradne prevzemne cene najnižje. Cena kruhu se je zvišala na 15 K. en kg. Liter mleka stane na Dunaju 14 K. 76 vin. (seve le na papirju, ker ogromna večina Dunajčanov ni že več let videla mleka). Nemci upajo, da bodo vsled dobre letine v sosednih poljedelskih državah, v Ameriki in drugod po svetu dobili boljši in cenejši kruh. Za to je pa potreben kredit, za kredit pa razmah industrije, ki je mogoč le tedaj, če dobe surovine, in za te je zopet treba kredita. Tako se vse suče v istem krogu.

Povišanje poštnih pristojbin je stopilo v veljavo s 16. majem. Sedaj moraš plačati za eno pismo kar 1 K., za dopisnico pa 60 vin. pristojbine. Poštno ministrstvo je napravilo res velik skok in pri tem i zgubilo mnogo popularnosti. Povišanje je posledica naše zavožene valutne politike, ki nas hoče prepričati, da je narodna svoboda istovetna s srbskim dinarjem. Poštne pristojbine so izenačili z onimi, ki so v Srbiji in se zdaj preračunavajo v parah. Če pa ima Beogradčan 100 dinarjev v žepu in gre v trgovino, dobi za ta denar isto blago, kot ga dobi Ljubljčan za 100 kron. Draginja stoji al pari. Krivica je, če se izenačenje razteza na najnavadnejše predmete, na ta način se le viša nezadovoljstvo in mržnja na vse, kar pride iz Beograda. Pošta pri nas ni luksuz kakor v Macedoniji, temveč kulturna potreba najširjih ljudskih slojev. Zvišanje poštnih pristojbin v razmerju 30 vin. 1 K. ni utemeljeno.

Pazite na 20 kronske (5 dinarske) novčance. V prometu se nahaja več ponarejenih 20 kronske novčanic. Spozna se jih z lahkoto, ker je odtisk medel in črte zabrisane. Treba je vedno pogledati denar, predno pride v žep.

Konjska dirka se je vršila na praznik Vsebohoda dne 13. t. m. na Moti pri Ljutomeru. Udeležba je bila izredno velika, tudi mnogo bližnjih Prekmurcev je prišlo čez Muro. Dirka je zopet pokazala, kako je konjereja razvita na Murskem polju. Prvenstvo je dosegel konj posestnika Joško Vavpotiča v Lokavcih, ki je tudi dobil prvo nagrado. Dirki je prisostvoval tudi general Maister.

V Mariboru se nahajata dva zdravnika z istim imenom »dr. Ipavice«. Da ne bo nepotrebnega povpraševanja za enim ali drugim, objavljamo, da ordinira specialist iz Dunaja za ženske bolezni in porodništvo dr. Benjamin Ipavice v Gosposki ulici štey. 46., zdravnik dr. Karl Ipavice pa v Cantarjevi ulici štey. 1.

Za pevce. Mala pesmarica je dosedaj objavila sledeče moške zборе in četverospve: 1. D. Jenko Stačutiš; 2. I. pl. Zajc, Zrinjsko Frankopanka; 3. Hajdrih, Slabo sveča je briela; 4. Pod oknom; 5. V sladkih sanjah; 6. Jadransko morje. Izdaja drugih priljubljenih moških zborov sledi. Pevska društva in pevci naj pridno sežejo po okusi in ceni izdaji, izvod stane le K 1, 11 izvodov K 10. Dobiva se Mala pesmarica v Zvezni knjigarni, Marijin trg v Ljubljani.

Parlament ali kaj? V listih čitamo o našem parlamentarnem delu ta le poročila: 89. redni sešatek. Predsednik Ribar je otvoril sejo. Ker ni bilo zadostnega števila navzočih poslancev, je sejo zaključil. Ne vemo, ali podobno poročilo prihaja še od katere strani na svetu, ampak nas take depeše iz Beograda naravnost bole. Ali je to res predstavništvo, naroda, kateri gradi novo državo, odkupljeno z potoki ljudske krvi? Ali pa je nekdo omamil svobode željno ljudstvo in so se prikradli na krmilo močje, ki razdirajo še tisto, kar je zgrajenega? Kakšni narodni poslanci so tam v sivem Beogradu, da jih ni k sejam? Kdaj jih je ljudstvo pooblastilo, da se v znamenju ustave, parlamentarizma in demokracije pripravajo med seboj in ne puste širokih slojev k besedi? Kdo so ti močje?

Mariborsko nemštvo razbija glavo dični »Deutsche Grenzwehr«. Naštevajo po vrsti, kakšna zločinstva so storili Jugoslovani, ker niso pustili, da »lojalni« Nemci ohranijo vse, kar so imeli pred razpadom v Mariboru. Jugoslovani bi morali biti tako vlužni, da bi na račun dobrega prijateljstva dovolili, naj ostane Maribor še nadalje nemški »Trutzburg«, kjer se bo lahko gojila zlahtna trta nemškutarstva, zalivana z znojem slovenske okolice. Kaj še! Enkrat so Nemci že apelirali na našo vlnudnost,

češ, pustite Avstriji ves Slovenski Štajer, pa smo si dobri prijatelji. Ker si tega nismo dali dopovedati, so začeli javkati o krivici, in ker si hočemo svojo državo urediti tako, da bo v nji red in pravica, kriče Nemci o nasilju ter delajo mučniške obraze. Se že razumemo!

Ratifikacija mirovnih pogodb. Regent je podpisal zakon o ratifikaciji nemške, avstrijske in bolgarske mirovne pogodbe. Z ratifikacijo nastopi med Jugoslavijo in označenimi državami mirovno stanje.

Proti komunistom se je odločno izjavila Jugoslovanska kmetijska zveza. Obsoja vsako gibanje, ki skuša izpremeniti položaj z nasiljem in prevratom. Red in mir v državi je in ostane predpogoj ljudskega blagostanja.

Črešnje so dozorele že v prvi polovici majnika. V splošnem je letošnja letina za kakih 14 dni naprej. Rdeče črešnje so njeni dobri znanilci!

Prometna konferenca je zborovala v Gradcu. Sestali so se bili zastopniki Jugoslavije, čehoslovaške, Avstrije in Italije ter se porazgovorili o ureditvi železniškega prometa med Prago in Trstom, o olajšavi tarifov itd. Sklenili so uvesti poseben ekspresni vlak med Prago in Trstom.

Zavišanje eksekucijskih pristojbin za zaostale davščine. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani nam piše, da so se v Sloveniji in Dalmaciji zvišale eksekucijske pristojbine za one, ki redno ne plačujejo davkov in sicer za opoim od vsake krone 4 vin., za rubež od vsake krone 4 vin. in za prodajo od vsake krone 2 vin., toda tako, da znaša pristojbina za opomin najmanj 50 vin. in pristojbina za rubež ali prodajo najmanj 1 K.

6% državni boni (državno posojilo) se prične dne 10. maja t. l. izplačevati ali podaljševati in sicer za Slovenijo edinole pri finančni deželni blagajni v Ljubljani. Hkrati z glavnico se plačajo 6% obresti v kronsko-dinarskih novčanicah in sicer za podaljšane in nepodaljšane bone. Poleg 6% obresti se izplača za one bone, ki imajo pravico do nje, tudi premija 5 dinarjev za vsakih 100 K. Pravico do te premije pa imajo samo oni boni ki so bili kupljeni v času od 15. maja do vstetega 15. junija 1919. Boni se pa smejo podaljšati na daljnih 6 mesecev in sicer na ta način, da se izdajo novi boni. Obresti za te nove bone iznašajo tudi 6% in se plačajo za naprej takoj ob podaljšanju. Če pomislimo, da plačujejo naše banke in hranilnice za hranilne vloge in vloge v kontokorentu k večjemu 3 do 4%, potem lahko mirno trdimo, da je denar v državnih bonih izvrstno naložen.

Potni listi. Državni obmejni komisar v Špilju nam z ozirom na notico v 19. štey. »Veljavnost potnih listov« pojasnjuje, da mora biti potni list, čigar veljavnost je določena na gotovo dobo, pri vsakem potovanju znova vidiran od okrajnega glavarstva, torej ne velja za večkratna potovanja v dobi njegove veljavnosti, če nima za vsako potovanje posebnega vizuma.

Prvi slovanski orlovski tabor. Kakor smo že poročali, se vrši v Mariboru v času od 29. julija do 2. avgusta t. l. veliki orlovski tabor, kakršnega še ni videla Slovenija. Na velikem vojaškem vežbališču na Tezmem bodo postavili ogromne tribune, na katerih bo prostora za 2000 sedežev in 4000 stojišč, na tleh pa za 15.000 stojišč. Napeljan bo poseben vodovod in električna razsvetljava. Povsod po domovini se nabirajo privspevki, še celo v daljni Ameriki se pridno zbira za orlovski sklad. Za napravo tribun in drugih priprav se rabi 15 vagonov lesa, od teh je že 9 vagonov dobavljenih zastonj. Pripravljalni odbor se je razdelil v več odsekov, ki se trudijo s vso vnemo, da bodo priprave kar najboljše in tabor zares veličanstna manifestacija krščanstva. Tiste slavnostne dni bo v Mariboru skupaj 9 godb, vozili bodo posebni vlaki z polovično vožnjo. Za goste se priredi izlet v Ljubljano in na Bled, kjer bo vprizorjena čarobna blejska noč. Teh gostov bo zelo veliko; pridejo na tabor iz Hrvaške, Čehoslovije, Poljske, Švice, Francije, Belgije, Anglije in Amerike. Sv. Oče pošlje posebnega delegata nadškofa Cherubinja, pridejo pa tudi vsi jugoslovenski škofi. Ob taboru se vrše zborovanja vseh krščanskih organizacij v Sloveniji, deloma skupno z hrvaškimi in češkimi gosti. Dnevi od 29. julija do 2. avgusta bodo slavnostni ne le za mladi slovenski Maribor, temveč tudi za vso Slovenijo, ker bodo jasen in krepek izraz njenega mišljenja in hotenja ter črpališče novih svežih moči

za plodonosno in blagoslovljeno delo v bodočnosti. Spored in razne novice o pripravah za mariborski tabor še objavimo ob priliki.

Zdravilišče Slatina Radenci se zopet odpre z 30. majem. Sezona traje do 15. septembra. Zdravilišče je znano daleč naokrog. V mirnih časih so se tu shajali gostje iz sosedne Ogrske in iz vseh štajerskih pokrajin, pa tudi daleč preko mej domače dežele. Urejeno je lepo in skrbno, klima je izredno povoljna, kislá voda pa je znano po svoji močni radioaktivnosti daleč po svetu. Sedanje ravnateljstvo je poskrbelo, da bo nudilo zdravilišču gostom vse udobnosti in ugodnosti, ki so mogoče v teh časih. Cene so zmernejše kot kje drugod. Nastavljen je nov kopališčni zdravnik dr. Viktor Dostal, ki ordinira na »stari pošti«. Vsem, ki iščejo zdravlja, miru ali razvedrila, priporočamo ta lep kopališčni kraj v pomurski Sloveniji.

Zaveden Čeh, po poklicu pek, poročen s primorsko Slovenko, bi se rad naselil v kakšnem slovenskem obmejnem kraju. Glej inserat.

Domače vesti.

Gornja Radgona. Dne 17. t. m. sta se poročila g. Josip Crnčič, glavni knjigovodja Gospodarske Zadruga in gđ. Marica Dibelčar v Gornji Radgoni. Istočasno se je vršila poroka nevestinega brata g. Joška Dibelčarja, kleparja v Gornji Radgoni z gđ. Treziko Kremplovo. Mnogo sreče. — V nedeljo dne 16. t. m. se je z velikim uspehom in ob obilni udeležbi ponovila ljudska igra »Domen«.

Radgona. Tukajšnji davčni urad nas naproša za objavo sledečih vrstic: Bankovci, ki so se strankam zaplenili ob zamenjavi bankovcev, so se odposlali v Ljubljano, kjer jih bo pregledala posebna komisija, da določi resnično veljavnost kolkov. To pregledovanje bo trajalo 6 do 8 tednov ter se bo pravočasno razglasilo, kedar se bodo izdajali strankam. — Ob kolkovanju v decembru l. l. zaplenjeni bankovci sa bodo v bližnjih dneh strankam izplačevali.

Ljutomer. Narodna manifestacija na Križevu je dala opazovalcu mnogo misliti. Bile so okinčane vse slovenske hiše, tudi nekateri tržani, ki do zadnjega časa niso čutili slovensko, so ozaljšali okna. Teh spreobrnjenih grešnikov se veselimo; nočemo niti preiskovati, koliko resnega spoznanja je v njih in koliko so se udali pod težo razmer. Čudimo se le, da se je našlo v našem trgu par žalostnih ostankov preteklosti, ki niso pokazali niti najmanjšega znamenja, da se zavedajo svojega bivanja v jugoslovanski državi. Kljubovalno so zaprli okna in pokazali, kako nas zaničujejo. Opazovalec se je spominjal, koliko zastav je bilo v Ljutomeru, ko je imel god nemški Viljem ali pa so Avstrijci premagali Ruse-Ljudje, ki so takrat izobežali celo turške zastave, so sedaj zaprli okna. (Op. ured. Bomo hvaležni, če nam kdo po resnici naznani imena teh ljudi.) To si je treba zapomniti. — Usnjar Novak je Nemec, kakršnega je res treba iskati: že ime priča, da se v njegovih žilah pretaka prava germanska kri. Ker so ga razmere prisilile, da je moral odstraniti samoreški napis, si je omislil slovenskega. Da pa pokaže, kako globoko prezira Slovence, ki od njihovih grošev živi, je postavil nad svojo trgovino čisto malo tablico, kakršno imajo navadno babice. Škoda lepega nemškega imena, da ne blesti več po velikem ljutomerskem trgu! — Na oglih naših ulic se najdejo lepaki nekega podjetja, ki so tiskani v tako spakedrani slovenščini, da ne spadajo na javna mesta. Pri Nemcih kaj takega ni najti, mi pa premalo pazimo na ugled našega jezika. — Za notarja je imenovan g. Ivan Ašič, notar v Mariboru.

Ljutomer. »Zveza prostov. gasilnih društev v političnem okraju Ljutomer« priredi dne 6. junija t. l. popoldne tombolo v gostilni Triglav v Ljutomeru. Prosi se, da blagovoljijo druga društva vpoštevati to prireditev. Dolžnost članic in posebej vsakega člana Zveze pa je, da po možnosti podpira to prireditev ter gre načelstvu v vsem na roko. Pomož Bog!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 13. t. m. smo spremljali k večjemu počitku mlado, komaj 16 letno cvetko, presajeno zdaj v božji vrt, nadebudno mladenko Treziko Müller iz Rožičkega vrha, kateri je sušica pretrgala nit življenja. Bila je vzorna mladenka, priljubljena pri vseh, ki so jo poznali, vneta ljubiteljica naše narodne pesmi. Naj počiva v Bogu!

Po svetu.

Dne 10. t. m. so izbruhnili v Lincu veliki nemiri. Od komunistov nahujskana množica je navalila na urade ter plenila trgovine. V pouličnih bojih je padlo več oseb in mnogo ranjenih. — Naslednji dan so vladne čete vzpostavile red in mir. — Nemška Avstrija ima 10 milijard primanjkljaja. Težava prihaja za težavo. Uradništvo hoče izdatno zvišanje plač, ljudstvo zahteva cenejši kruh, delavstvo štrajka na vseh koncih in krajih, deficit pa vsak dan raste. — Čehoslovaška ministrska kriza še vedno

ni rešena. Predsednik Masaryk po otvoritvi parlamenta odstopi. Zanimivo bo, kako se bodo obnašali Nemci in Madžari v čehoslov. parlamentu pri volitvi predsednika. Vse češke stranke so za to, da se izvoli zopet Masaryk. — Čehoslovaki se vračajo iz Sibirije. Novi transporti so na potu. Kmalu bodo vsi doma. In Jugoslovani? — Boji med Poljaki in ruskimi boljše-viki so ponehali. Baje so bili Poljaki premagani ter vrženi daleč nazaj, vendar zanesljivih poročil ni. — Madžari baje mobilizirajo tudi proti Čehoslovakom. So hude krvi ti gospodje! Mirovno pogodbo pa bodo vendarle morali podpisati, grof Apponyi je javnost že pripravil na to. Sedanja vlada je odstopila, ko se sestavi nova, bodo podpisali mir. — Vrše se pogajanja, da bo tudi sv. Stolica sprejeta v Zvezo narodov. — Konferenca v Spa, ki ima nalogo, da izvede nekako reyizijo nemške mirovne pogodbe in uredi vprašanje ruhrskega ozemlja je odgodena na 20. junij. — Turki baje ne mislijo podpisati mirovne pogodbe. Turška pogodba je zanimiva, ker skuša rešiti zapredena orientalska vprašanja, ki so že dolgo na dnevnem redu. Kurdistan dobi nekako avtonomijo. Smirna z okolico dobi sicer grško upravo, a ne bo izločena iz Turčije. Palestino (sveto deželo) bo upravljal poseben pooblaščenec, predvideva se ustanovitev judovske države. Turčija mora priznati francoski protektorat nad Marokom in Tunisom. Carigrad ostane le pogojno v turških rokah, če bo namreč Turčija pridna in ubogljiva. Njena armada bo smela šteta 50.000 mož. Vprašanje je, ali bo Turčija res vse to izvršila, odnosno, kako se bo vedla potem, ko bo zbrala več moči. Z azijskimi narodi je križ, to vidimo tudi pri Madžarih. Vsekakor pa je sedaj končala Evropska Turčija, zgodovina je dala zadoščenje in — svet se vrti dalje. Žalosten je konec »osrednjih sil«, vesel pa za nas, ki smo bili njihovi sužnji cela dolga stoletja. — Irci so zopet pričeli boj proti angleški nadvladi. Bore se zoper davke in orožništvo. — Sestav nove italijanske vlade je poverjen reformnemu socijalistu Bonomiju. — Čehoslovaška vlada bo zgradila za jugoslov. dijake poseben dom, kjer bodo imeli stanovanje in hrano. Naša vlada pa jim je baje odpovedala vse podpore. — V Moskvi na Ruskem je baje izbruhnil upor. Na raznih mestih so požigali in podirali vojaška skladišča.

Listnica uredništva.

G. Anton Lah, Ljutomer. Poštni ček se je priložil vsakemu naročniku; kdor je že plačal, ve, da se ga ček ne tiče. Tako je tudi pri drugih listih. Vi ste radi tega hudo užaljeni in pravite, da se vam list ne dopada. Vsak ima svoj ukus in tudi svojooliko. — Sklep liste je vsak terek popoldne. — Depisnike in naročnika opozarjata uredništvo in upravnistvo, da so v veljavne poštne pristojbine.

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? Dobri prijatelj v takih hudih dneh vam je Sellerjev pravi Elsa fluid! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Zagorski Sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 6 K. Slaba hrana vam je pokvarila želodec? Sellerjeve prave Elza kroglice ga spravijo v red! 6 škatljic 18 K. Omot in poštnina posebej a najceneje! Eugen V. Feller, Štubica donja Elza-trg št. 264 Hrvatska. B

Večjo množino pristnega domačega vina ter sadjevca prodaja na debelo po zmerni ceni Josip Holc, Galušak štv. 10, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici.

Kipe Kristusa, žalostne Matere božje ter raznih svetnikov, velike za kapele in križe, kakor tudi majhne za sobe, izdeluje in priporoča posebno še vernim Prekmurcem, podobar FRANC NEMEC pri Sv. Duhu na Stari gori, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici.

Zdravilišče Slatina Radenci

letos zopet odprto!

Glasovite Radenske zdravilne kopelji so p. n. posetnikom od 30. maja do 15. septembra na razpolago. V zdravilišni restavraciji je poskrbljeno za najboljšo postrežbo po zmernih cenah. **Vsako nedeljo ciganska godba.** — Po možnosti bode vpeljan vozovni promet med zdraviliščem, Radgono in Mursko Soboto.

Za obilni poset se priporoča

ravnateljstvo.

Miši - Podgane stenice — ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 8—, za podgane in miši K 8—, za ščurke K 10—, posebno močna tinktura za stenice K 10—, uničevalec moljev K 10—, prašek za uši v obleki in perilu K 6— in K 10—, proti mravljam K 10—, proti ašem pri peratini K 10—, prašek proti mrčesom K 10—, mazilo proti ašem pri ljudeh K 5— in 10—, mazilo za uši pri živini K 6— in 10—, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalcev rastlin) K 10—, mazilo proti garjam K 10—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 46, Petrinjska ulica 3

Sobni in dekoracijski slikar

Janko Horvat v Ljutomeru

se priporoča slav. občinstvu za izvršitev vsakovrstne slikarije, kakor slikanje sob, kapelic, reklamnih napisov ter prenavljanje občestnih kapelic in križev. Prevzame vsakovrstno oljnato barvanje stavb in pohištva. Delo solidno. Cene zmerno.

Razpošiljam

samo na debelo fino kremo za čevlje znamka „CIPULIN“.

Dalje raznovrstno špecijsko in galantrijsko blago. I. MENART trgovec, Domžale, Slovenija.

Mastin

primešaj krmi; vsak teden eno pest, če pa se rabi kot nadomestilo za krmo, tedaj 2 pesti. 5 zavojčkov Mastina, prahu za pitanje zdrave, debele živine, za tvorbo jajc in mleka, zadostuje za 6 mesecev za vsako živinčce. Dobil je najvišje kolanje v Londonu, Parizu, Rimu, Dunaju. Tiseče gospodarjev ga hvali in ponovno kupuje. Zahtevaj ga pri lekarnarju ali pri trgovcu, vsak ga lahko prosto prodaja. Ali pa piši lekarni Trnkoci v Ljubljani, Kranjsko, po 5 zabojčkov. Stane 20 kron 50 vinarjev z poštnino.

Pozor!

Gostilničarji

Naznanjava cenjenim gostilničarjem, da imava v zalogi vedno dobro, sveže pivo ter ga oddajava na debelo.

Za obilen obisk se priporoča Ivan in Marjeta Vaupotič gostilna pri „Iedenici“ Gornja Radgona.

Proda se 1 „Singer“

šivalni stroj

Poizve se v GORNJI RADGONI, Gornji gris št. 4.

Zaradi odhoda prodam izbiro okrog 3000 kosov brusnih kamenov

(Sensen-Wetzsteine)

I. vrste „Carborundum Električ“ kos . K 6.—

I. vrste „Carborundum Blisk“ kos . . . K 3-50

iz skladišča Maribor brez zavojine, točno po povzetju. Manj kod 50 kosov se ne pošilja. Iz prijaznosti pri A. Jurič, Maribor, Stolna ulica 10.

Kranjske klobase, šunke,

šunkine salami,

prave ogrske salami,

hrenovke,

priporoča.

Kupuje surovo maslo po dnevnim cenam.

Prva delikatesna trgovina.

Angela Čeh, Vršič, Ljutomer.

Išče

v najem pekarno in trgovino v večjem kraju na deželi. Priporoča Jugoslovanska Matica.

Ponudbe pod:

Vladimir Gvardijančič Pobrežna cesta 12, Maribor.

Garje,

srebečico, kraste, lišaje uniči pri človeku mast proti garjam. Prez vonja in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo s poštnino 10-50 K pri lekarni Trnkoci, Ljubljana.

OGLAS.

Carrara marmor-ja prvovrstnega je došlo več vagonov. — Raznovrstna naročila nagrobnih spomenikov, plošč itd., sprejema Kamnoseška družba, Celje.

Jajca

sveža kupi v vsaki množini in prosi za ponudbe eksportna trgovina Ed. Suppanz, Pristova, Slovenija.

Staro lito in kovano železo

vsake vrste, kupuje po najvišji ceni vagone Vatro Kosi, Makole-Poljčane.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

ustanovljena leta 1884.

Podružnica za Slovenijo v Ljubljani, Stari trg II.

ZAVARUJE: Življenske rente, doto otrokom, glavnice na življenje, zgradbe in premičnine proti škodi požara in strele, steklene šipe proti razbitju, proti vlamu in telesnim nezgodam. — Posebno zavarovanje proti nezgodam na železnici in parobrodu za celo življensko dobo. Sprejema v vseh krajih Slovenije sposobne zastopnike in potnike, katerim se nudi prilika znatnega zaslužka. Zastopnik v Radgoni je gospod Zdravko Vrlič, Murska ulica št. 184.

Gospodarska zadruga

za Prekmurje, Mursko polje in Slov. gorice r. z. z o. z.

ima v zalogi po najnižjih dnevnih cenah razno manufakturno blago za moške in ženske obleke, barhente, vseh vrst platno, blago za ženske predpasnike; razno kuhinjsko posodo, riž, čaj, papriko; usnje, podplate, moške in ženske čevlje. Vseh vrst moko, zдроб, otrobe, testenine.

Kupuje zrnje, sadje, kože, vino, sadjavec, žganje, sploh vse poljedelske pridelke.

Posreduje pri nakupovanju strojev in vseh gospodarskih potrebščin.

Kupovati in prodajati zadrugi imajo pravico samo člani. Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni in pri podružnicah. Osrednja trgovina in pisarna: v Gornji Radgoni. Podružnice: Cankova in Murska Sobota. Dolnja Lendava :: Križevci pri Ljutomeru

Ročete dobro in ceno kupiti? Najzanesljivejša ura je Suttnerjeva ura!

Niklasta, jeklena, srebrna ali zlata, vsaka Vas bo zadovoljila! Tudi verižice, prstane in uhane, vsakovrstne darove in potrebščine, kakor nože, priprave za britje, skarje, denarnice, šibčnjake, diamante za rezanje stekla, vse dobro in ceno najdete v ceniku od H. SUTTNER, Ljubljana, št. 978.

PIROL

je izkušno ubranljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane 8 K, se dobi v Magdalenski lekarni v Mariboru.

POSJOJILNICA V GORNJI RADGONI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge

sprejema od vsakega in njih obrestuje po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo koncem vsakega leta brez posebnega naročila h kapitalu. Hranilne knjižice drugih tuzemskih denarnih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so strankam na razpolago položnice kr. poštnega čekovnega urada v Ljubljani št. 10.593. Rentni davek plačuje Posojilnica sama.

Posojila

na osebni kredit, na hipoteke, trgovske kredite in v tekočem računu daje pod najugodnejšimi pogoji. Izposuje tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgeve pri drugih denarnih zavodih prevzema Posojilnica na sebe in dolžnik plačuje svoj dolg pri Posojilnici naprej. Stroški za to ne presegajo nikdar 10 K. Prošnje za vključbo novih kakor tudi za izbris plačanih posojil dela Posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 9. do 12. ure dopoldna. Ako pa pride na ta dan praznik, uraduje se naslednji dan. Ob uradnih dnevih se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila

se dajajo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.

Uradni prostori

so v lastni hiši, Glavna cesta, št. 14, tik kolodvora.